

ROLNICZY, HANDLOWY I PRZEMYSŁOWY.

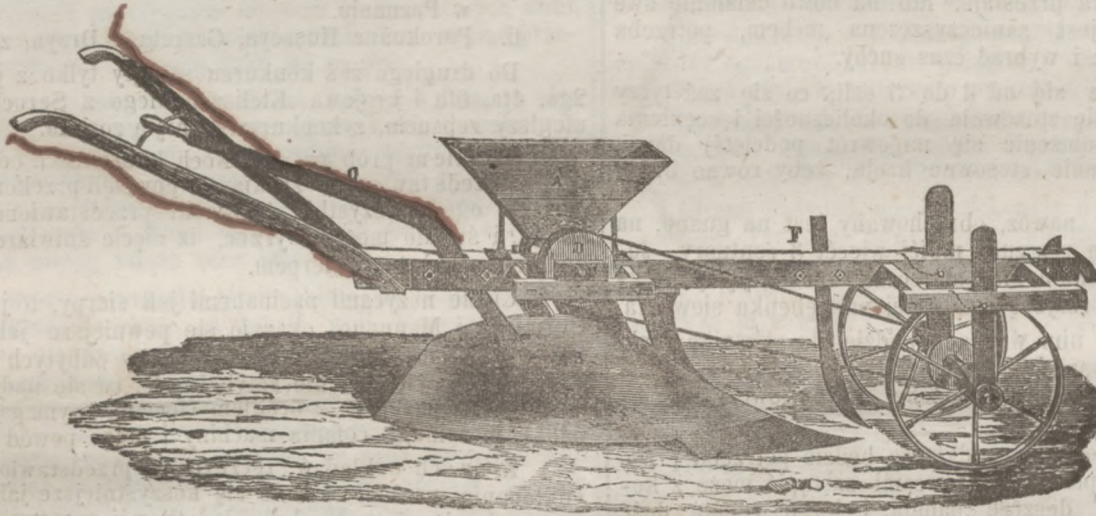
Dnia $\frac{6}{18}$ września

N° 72

Rok 1859.

ODŻYWIACZ ŁĄK NATURLNYCH, PASTWISK, MURAWY I TRAWNIKÓW.

Zrobionym został za granicą plug do odświeżania łąk; tak- | obiecując znaczne korzyści dla rolnictwa, dołączamy drzeworyt i
wy sprowadziwszy do zakładu naszego, uważając narzędzie to jako | opis wynalazcy.

Przedstawiając nowy sposób uprawy łąk naturalnych do oce-
nienia rolników, uważamy za potrzebne powiedzieć co były za przy-
czyny, które nas zniewoliły udać się do sposobu, który przedsta-
wiamy.

Uprawiając łąki położone nad brzegami rzek wylewnych, wy-
stawionych podczas wiosny na wylewy, które zabierają z sobą na-
weż znajdujący się na powierzchni, byliśmy przymuszeni wynaleźć
jakiś sposób pewniejszy zachowania go bez wystawienia się na
niedogodności wyżej wyszczególnione.

Sądziliśmy, że guano posiane na wierzchu zapobiega tym nie-
dogodnościom, lecz wkrótce poznaliśmy, że ułatwienie się pozba-
wiało największej części własności tego nawozu.

Potrzeba więc schować go tak, żeby ani ulotnić się, ani
spłynąć nie był w stanie. Odświeżacz łąk odpowiada zupełnie my-

śli naszój: podnosi darnię i napowrót ją w to same miejsce ukła-
da jak można najdokładniej; rozsypuje nawóz pod darnię wywie-
rajac następnie na wegetacyę wpływ uwagi godny. Przez podnie-
sienie darni rozrywa korzonki traw i roślin strączkowych, które
przymusza zakorzenie się w nowo wzruszonej ziemi, przez co pod-
daje się tej operacyi, której podlegają rośliny przechowane w in-
spektach przy ich przesadzeniu. Zgłębiacz umieszczony w tyle na-
rządza, przygotowywa dla nienowych korzeni, wzruszając spodnią
warstwę, łożysko spulchnione i przystępne na wpływ atmosfery,
wzbudzając tém ich porost.

Powietrze przenikając grunt, któren przez darnię silnie zro-
sła był przedtém nieprzenikly, ułatwia tworzenie się węglanu przez
rozkład części organicznych, które w sobie zawiera. Chwasty, jak
np. szczaw, oset, paproć, krzewina, zupełnie zniszczone zostaną.

W ogólności cała ta operacya nie przedstawia nic nowego

jak tylko nowy sposób wykonania tej czynności. Od czasów nie-pamiętnych rolnicy w Vosges, we Francji, którzy są najwięcej o-beznani z tą częścią rolnictwa, mają zwyczaj podnosić ręcznie całe darniny łąki, które nawet przewożą dowolnie na nowe stosowniejsze grunta. Nasz środek jest mało odmienny, tylko operacja wy-konywa się z wielką oszczędnością rąk, pozwalając użycia z ko-rzyścią sprzężaju, w czasie kiedy go inne roboty nie zajmują.

Zwracamy uwagę na tę nową metodę właścicieli łąk pokry-tych wrzosem, chwastami, których uprawę można poprawić małym kosztem, niszcząc użyciem odżywiacza rośliny pasożytne, jak wrzoś, paproć i t. p. Dla tej przyczyny daliśmy narzędziu temu większą moc, która na pierwszy rzut oka zdaje się nieproporcjonalną do swego przeznaczenia.

Użycie odświeżacza.

Narzędzie to używa się tak jak pług zwyczajny, tworząc ta-śmy muraw szerokości dowolnej. Jeżeli taśma podniesiona ma sze-rokości 12 cali, np. pozostawić trzeba pomiędzy każdym przedzia-lem 16 cali około, ażeby pozostałość służyła taśmie za zawiasę.

Dwa konie lub dwa woły wystarczą do tej roboty. Doświad-czenie wskazało, że najstosowniejszą porą do tej roboty są mie-siące, w których wegetacja przestaje, lub na nowo działanie swe rozpoczyna. Jeżeli łąka jest zanieczyszczona mchem, potrzeba wcześniej robotę rozpocząć i wybrać czas suchy.

Głębokość skiby daje się od 4 do 5 cali; co się zaś tyczy głębosza, ten zapuszcza się stosownie do okoliczności i ocenienia oracza. Ażeby ułatwić położenie się napowrót podciątej darni, trzeba uważać na ustawienie stosowne kroju, żeby równo brzeg przycinał.

Siewnik rozrzucający nawóz, obrachowany jest na guano, na jedną morgę 300to-prętową rozrzuca mniej więcej 3 centnary. Je-żeli ta ilość będzie się zdawała niedostateczną, można ją powięk-szyć, dając prędzyszy obrót szajbce osadzonej na bębenu siewnika.

Potrzeba aby guano, nim wyspane będzie do siewnika, było w-pierwój dobrze sproszkowane.

Jest przytém szajba do zmiany, ażeby nawóz owczy rozsie-wać można.

Po skończonej robocie są wypadki, że będzie potrzeba prze-walcować dobrze łąkę; zdeptanie łąki owcami zastąpić może z ko-rzyścią walcowanie. Jeżeli deszcze padają i jeżeli robota dość wcześniej skończoną została, można się obejść zupełnie bez wal-cowania.

Praktyczny gospodarz pomienionego narzędzia będzie umiał daleko stosowniej użyć, aniżeli my tutaj poradzić potrafimy.

Narzędzie to próbowaliśmy w tych dniach na łąkach do dóbr Tarchomina, będących własnością JW. Muchanowa, Dyrektora Głównego Prezydującego w Komisji R. S. W. i Duchownych. Próbo-wany będzie i w innych miejscach, dla przekonania się jakież istotnie skutek wywiera. Pług czynność swą dokładnie wykony-wał, murawę podnosił i na powrót w miejsce swe układał; guano pod darnią ciągle się wysypywało.

Opis figury 1. i 2.

B. Odkładnica podnosząca darni w górę. F. Kłój, który za-wsze ostry być powinien. C. S. Głębosz spulchniający warstwę spodnią. A. Kosz w którym sypie się guano. D. Szajbka poru-szająca bębenek, umieszczony w koszu A. wysypujący guano pod spód, które tam jest wprowadzone przez kosz łączący E. Ze stro-ny G. widać głębosz w działaniu. Figura 1-a przedstawia widok pługa z strony głównej; figura 2-a stronę przeciwną.

Cena pługa tego we Francji wynosi franków 200, czyli rs. 54. U nas w kraju pług podobnie zrobiony za cenę rs. 50 sprzedawć będzie można.

Evans, Lilpop i Rau.

KONKURS ŻNIWIAREK

odbyty pod Warszawą w dniach 14 i 16, oraz 29 i 30 Lipca 1859 roku.

Komitet Wystawy Rolniczej w Łowiczu.

Postanowienie Rady Administracyjnej z dnia 3/15 Marca r. b., zaprowadzające konkurs żniwiarek pod kierunkiem Komitetu Wy-

stawy Rolniczej, określa, że ostateczne wyrzeczenie względem za-let konkursujących żniwiarek nastąpić ma dopiero w czasie sa-mejze Wystawy w Łowiczu, przy ogólnem przysądzeniu nagród za przedmioty na nią przedstawione.

Wstrzymując się więc obecnie ze szczegółowem sprawozda-niem, jak niemniej z wyrzeczeniem ostatecznej opinii konkurso-wych, Komitet zadość czyniąc życzeniu ogólnemu szanownych zie-mian, tak żywo zajmujących się kwestyą żniwiarek, podaje obecnie do wiadomości ogólne uwagi, jakie odbyte konkursu co do uży-teczności żniwiarek nastreczyły, jak niemniej zalety i zarzuty, od-noszące się do dwóch celniejszych machin tegorocznych konkursów.

Do pierwszego konkursu na żyto, stanęły żniwiarki:

1. Amerykańska Lilpopa, z ciecieniem Mannego.
2. Angielska, systematu Burges i Key, z fabryki Baroscha w Pradze, przedstawiona przez Lilpopa,
3. Amerykańska z ciecieniem Mannego, z fabryki A. Bobro-wnickiego.
4. Angielska, systematu Burges i Key, od Ramsona z Ipswich, przedstawiona przez A. Bobrownickiego.
5. Czterokonna Husseya i Garreta, z fabryki Cegielskiego w Poznaniu.
6. Parokonna Husseya, Garreta i Draya, z tejże fabryki.

Do drugiego zaś konkursu stanęły tylko z powyższych: Isza, 2ga, 4ta, 6ta i krajowa Kieliszynskiego z Serocka, która wszakże uległszy zepsuciu, z konkursu cofniętą została.

Skutkiem prób na obudwóch konkursach odbytych, Sędziowie co do przedstawionych żniwiarek powzięli przekonanie następujące:

W ogóle wszystkie żniwiarki przedstawione nie wytrzymały ziarna, i śmiało można wyrzec, iż ciecienie żniwiarek jest nawet ła-godniejsze od żęcia sierpem.

Ciecienie nożycami nacinanemi jak sierpy, to jest systemu Mac-Cormicka i Mannego, okazało się pewniejsze jak ciecienie nożycowe, to jest system Husseya i Garreta; przy odbytych próbach, maszyny z pierwszém ciecieniem nie zatykały się, co się nader często zdarza-ło przy żniwiarkach z drugiem ciecieniem, wymagając w takim wy-padku mozolnego cofania maszyny i dając powód do straty czasu.

Z dwóch odkładań ręcznych w przedstawionych żniwiarkach, odkładanie na bok okazało się kosztowniejsze jak odkładanie w tył, z powodu, iż nie potrzebuje dodatkowej pomocy najmniej czterech ludzi, jaka przy odkładaniu w tył jest nieodzowną.

Powód do usunięcia wachlarzy w żniwiarkach Husseya i Gar-reta, nie okazał się usprawiedliwiony; na zbożach bowiem żętych w ciągu trwającego cztery dni konkursu, wachlarze wcale nie wy-trębiały ziarnę; wprawdzie zboże nie było przestale, przy ciecieniu je-dnak zupełnie dojrzałej pszenicy jarej, wachlarze nie zrzędały żad-niej szkody w ziarnie.

Doświadczenie przekonało, że uprawa płaska, grunt twardy, stawiający opór głębszemu żarzynaniu się kół, są ważnemi warun-kami i niejako koniecznemi do dobrego, i o ile można lekkiego działania żniwiarek; że w czasie deszczu a nawet kiedy tylko zbo-że wilgotne, robota żniwiarką, zwłaszcza na owsie, jest stosunko-wo powolną, z powodu zatykania się noży; że w czasie wilgotnym jęczmień da się łatwiej żąć jak owies, że na gruntach piaszczystych, na uprawie nie zięgłej dostatecznie, żniwo maszyną jest trudne i wymaga znacznie większej siły sprzężaju.

Jednakże żniwiarki mogłyby działać z korzyścią i na skła-dach wypukłych o tyle, o ile każdy skład w dwóch przejściach ma-chiny mógłby być całkowicie żęty; odpowiednia przeto szerokość składu do długości ciecienia żniwiarki jest niezbędną. Żęcie zaś ró-wne, co do ściernia, jednocześnie na dwóch powierzchniach róż-ne-go nachylenia, jest zadaniem niemożliwem do rozwiązania. Z po-śród wszystkich w konkursie uczestniczących żniwiarek, dwie przed innymi stale zwracały uwagę sędziów, mianowicie: angielska sy-stematu pp. Mac-Cormika, Burges i Key, i amerykańska z ciecieniem Mannego. O tych więc dwóch żniwiarkach bliższe udziela Komitet uwagi.

Ważność mechanicznego a dobrego odkładania, uznana jest ogólnie, tak długoletniemi i kosztownemi wysileniami mechaników jak i właścicieli fabryk narzędzi rolniczych, dążących ku obmyśleniu odpowiednich na ten cel przyrządów mechanicznych. Dwie żni-

wiarki systemu Mac-Cormik, Burges i Key przedstawiły mechaniczną odkładnicę, mało do życzenia pozostawiającą. Obok tego żniwiarki te mają łatwy do użycia przyrząd, dający możliwość regulowania wysokości cięcia. Przyrząd ten przy każdym obrocie i zmianie pochyłości zagona może być stosowany i podaje sposobność nachylenia całego cięcia odpowiednio do powierzchni, na której się cięcie ma odbywać, jakoteż do położenia koła wielkiego i małego w stosunku do tej powierzchni. Ruch możliwy za pomocą tego drąga łamanego jest mniej więcej 6 do 13 cali, licząc od powierzchni ziemi, ztąd idzie, że nawet w razie biegu kółka mniejszego brzoźdą, cięcie bez straty czasu może przybrać potrzebną wysokość i nie jest bynajmniej narażone na zarycie się widelcami w ziemię. Koło zaś większe, mając bardzo szerokie dzwono, nie łatwo wpadnie w mniejsze brzoźdy. Jest także przy niemi innego rodzaju przyrząd do podnoszenia i opuszczania cięcia, od 4 do 13 cali.

Zarzuty do zrobienia tej żniwiarki są następujące:

Większa komplikacja części mechanicznych, wynosząca dwie pary trybów i pięć par szajb, obracanych pięcioma pasami, odkładanie w pokosy a nie w garście; większy koszt nabycia maszyny.

Głównym jednak zarzutem, pomimo szybszej roboty tą żniwiarką, jest konieczność zaprzęgnięcia czterech bardzo silnych koni, jakich mało mamy przy naszych gospodarstwach. Ten względ przemawia za maszynami, któreby parą koni iść mogły.

Żniwiarka amerykańska panów Evans, Lilpop i Rau, z cięciem Mannego, żęła wciąż na konkursie parą koni; przedstawia przeto pożądaną korzyść oszczędności sprzężaju. Istotną jej zaletą jest najprostsza konstrukcja, ma bowiem tylko dwie pary trybów i jedną parę szajb sznurkiem rzemiennym poruszaną. Odkładanie zaś garściami przedstawia w wielu razach także pewne korzyści. Zasługuje także na uwagę niższa cena maszyny.

Zarzuty zaś walczące przeciw tej maszynie są następujące:

Zależność odkładania zboża od dobrej woli i zręczności robotnika, wyjątkowe utrudzenie tegoż, w skutku ruchów pomostu i jednocześnie wykonywać się mającej roboty, co znagła do przemennego używania dwóch robotników do tej pracy; wreszcie niebezpieczeństwo zarycia się trybów w razie wpadnięcia kołem w brzoźdę głębszą. W końcu nadmienia Komitet, że cena żniwiarki angielskiej w deklaracji p. Bobrownickiego podaną została na rsr. 300; żniwiarka zaś amerykańska zameldowana jest przez p. Lilpopa w cenie rsr. 230.

Warszawa, dnia 25 Lipca (6 Sierpnia) 1859 roku.

Prezes, Radca Tajny, J. Łaszczyński.

Sekretarz Komitetu, O. Flatt.

O TĘPIENIU WOLKÓW.

Pomimo kilkukrotnych odezwo i prośb ziemian, których śpichrze nawiedzone zostały tą plagą, nikt nie podaje do nas zaradczych na to robactwo środków, prosiliśmy przeto *Gazety Rolniczej* o dozwolenie przedruku niniejszego artykułu o tępieniu wolków, który, korzystając z łaskawie udzielonych kliszów, powtarzamy tutaj, ogólnemu użytkowi gwoli. Otóż co mówi *Gazeta Rolnicza*:

Dwa owady zagrażają zbożu w śpichlerzach składanemu, jednym z nich jest chrabąszczyk, *Calandra granaria*, którego poczwarę wolkami (czarnym) nazywamy, drugim zaś mól *Oecophora grenella*, którego białą gąsienicę czerwim żytnim zowiemy. Kto nie pracuje usilnie, aby wytępić te owady, nie raz ujrzy wchodząc do śpichlerza unoszące się tumany kurzu i pyłu, będące nie czem innem, jak tylko jego zbożem w niwecz obróconem. Owe bowiem małe niszczytiele wyzerają mąkę z ziarna, mianowicie pszenicy, pozostawiając nietkniętą całą lupinę, w której jako w mieszkaniu wygodnem, dalszej przemiany oczekują. Skoro się zaś przemiana ta skutecznymi, niszczyteli wylatuje ze śpichlerza i buja na wolnem powietrzu. Częstokroć przy tem się zdarza, że lupina ziarna przylega do tylnej części ciała niszczyteli, a w takim razie lud zabo-bonny powiada: *żyto lata w powietrzu*. Gdzie ono zaś lata, tam biada rolnikowi, bo go nie wiele wywiezie na targ lub do młyna.

Zjawisko to, z przyczyn łatwych do odgadnienia, tylko na wio-

snę lub w lecie przytrafić się może, przez resztę zaś roku nieprzyjaciel gospodaruje sobie spokojnie w śpichlerzu.

Radzono bardzo wiele środków przeciwko tym szkodnikom; zastosowanie praktyczne zaś nie wydało rezultatów pożądaných, albo też bardzo wątpliwe. Do tych wątpliwych środków należy: podkurzanie siarką, zagrzebywanie cebul lub czosnku pomiędzy kupy zboża, zalepienie wszelkich szczelin śpichlerza, kładzenie konopi w śpichlerzu i t. p. Lecz wszystko to nie pomogło tyle, ile energiczne przerabianie oraz przewietrzanie ziarna. Ktoby zatem nie chciał lub nie mógł wyprzedać zboża, uratować je może przez niezmordowane przerabianie, którego powtarzanie zależy od wielkości niebezpieczeństwa. Gdyby się pokazało, że atak robactwa bardzo jest silny, przerabianie przynajmniej co drugi dzień następować powinno. Częstokroć nawet zdarzyć się może, że co dzień praca ta będzie potrzebną pamiętając, że bez pomijania każdą część kupy przerabiać należy.

Jeżeli się to przerabianie łączy z przepuszczaniem przez zwyczajny młynek, wtedy cel pracy jeszcze pewniej osiągniemy. Lecz ileż potrzeba na to pracy, ileż czasu, a zatem ile pieniędzy kosztuje takie ratowanie zboża? Dla zapobiegania temu obmyślano we Francji, gdzie biały wolek panuje, rozmaite środki (1).

Do dziełniejszych należy ruchomy śpichlerz Valleryego, czyli cylinder ogromny, skośnie położony, do którego zboże się wysypuje. Przez szybkie obracanie przerabia się zboże w tym cylindrze.

Przyrząd jednak wynaleziony przez profesora agronomii, p. Doyère, jest prostszym daleko i mniej kosztownym. Wynalazca nazwał tę maszynę *Tue Teignes*, czyli Niszczyciel wolków.

Liczne doświadczenia przekonały o praktyczności *Niszczyciela wolków*. Tem więc powodowany, dla dobra moich współbraci rolników, podaję tu opis tej maszyny. Konstrukcja jej jest bardzo prosta, a dwie figury dokładny jej przedstawiają obraz; pierwsza wyobraża ją zewnątrz, druga w przecięciu wewnętrznym, w chwili działania.

Zasadą jej jest młockarnia; ziarna wysypują się do kosza, opatrzonego w zasuwkę *a*, za pomocą której reguluje się ilość ziarna przelatującego. Dostaje się ono do okrągłego cylindra z desek *b*, leżącego na mocnej staludze drewnianej *c*, ten cylinder w *d*, jest także opatrzony w zasuwkę, która będąc w jego najniższym miejscu, służy do wypuszczania zboża. W tym cylindrze obraca się bęben, podobny do bębna młockarni, którego szprychy z lanego żelaza są opatrzone w kule żelazne *e*, *e*, *e*, dla powiększenia efektu. Żelazne listwy czyli cepy zupełnie dokładnie mają kształt czworobocznych cep młockarni *Berretta*. Działają one na 5 szyn drewnianych, oprawionych w blachę żelazną, a umieszczonych wewnątrz przyrządu, i mają zupełne podobieństwo do klepiska.

Ziarno przepuszczane, kilkakrotnie bywa uderzonem, gdyż bęben 500 razy na minutę się obraca. *F*, *F*, oznacza miejsce, w którym zboże z maszyny wypada, przy czem cięższe bliżej, lżejszej dalej odlatuje.

Człowiek obraca korbą. Zwykle wystarczy jednorazowe przepuszczenie przez maszynę, aby uratować ziarno nawet już narażone przez wolkę; dwa razy powtórzona robota z pewnością doprowadzi do celu. Jednakże potrzeba, aby śpichlerz był utrzymany w czystości, aby ściany i podłoga dokładnie były zamiatane, a to w celu iżby wolkę nie znajdowały na niej schronienia. Oprócz tego, często do śpichlerza zaglądać potrzeba, gdyż wiadomą jest rzeczą, że jedna para wolków przez rok 6220 potomków wydaje.

Machina o jakiej mowa, tak urządzoną być powinna, iżby ją z łatwością na śpichlerz wnosić można, ziarna zdrowego rozbijając nie powinna, ale tylko ziarno nadpsute.

Rząd francuzki rozkazał aby przynajmniej w głównem miejscu każdego kantonu taka maszyna się znajdowała. My może nie od razu będziemy mieli potrzebę jej sprawienia, gdyż u nas śpichlerze najczęściej są puste; lecz kupcy może, oraz intendenci mający sobie powierzone magazyny zbożowe, łatwo mogą być z nagłymi potrzebami szukania środków obrony od wolków, a bez wątpienia w opisaną dopiero maszynę ją znajdą.

(1) U nas pospolicie daje się widzieć wolek czarny.

Dla gospodarstw mniejszych, których właściciele mają niekiedy przez lato trochę zboża na śpichlerzu, wystarczy; — świeża skóra owcza, położona obok kupy napadniętej przez wolki. Przez

nych nawet w czasie deszczu. Jakkolwiek środek ten u nas, gdzie stosunkowo cena siana jest niską, nie zdaje się odpowiednią w całych massach sprzętu łąk, nader jednak może być praktycznym w wyborowych łąkach, mianowicie w zastosowaniu do siana przeznaczonego dla owiec, albowiem sól, którą i tak owcom dawać trzeba, podaną im tylko zostanie w innej formie, a ochronienie wyborowego siana od zepsucia nie pociągnie tym sposobem żadnego kosztu.

L. N.

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

W upłynionym tygodniu sprowadzono do Warszawy (prócz tego co w śpichrach znajduje się) żyta czwartki 2988, pszenicy 2416, jęczmienia 1218, owsa 4017, grochu 44, gryki 100, kaszy jęczmienną 511, mąki żytniej 955, mąki pszennej 582, kartofli 1532, siana fur 873, słomy fur 291.

Srednie ceny żywności na targach Warszawy i Pragi z upłynionego tygodnia,

to jest od dnia 11 do 17 Września 1859 roku.

	rsr.	kop.	korzec		od rsr.	kop.	korzec
Żyta czwartki	4	36 ¹ / ₂	2 66	Kaszy jęcz. ord.	6	15	
Pszenicy ditto	6	64	4 5	Słomy pud. . . .	—	24	
Grochu polnego	5	90 ¹ / ₂	3 60	Siana pud. . . .	—	36	
» cukrowego	7	62 ¹ / ₂	4 65	Drzewa sos. sąż.	7	20	
» fasoli	7	87	4 80	Wół dobry	—	—	
Gryki	3	44 ¹ / ₂	2 10	» średni	—	—	
Jęczmienia . . .	4	18	2 34	» liche	—	—	
Owsa	3	3 ¹ / ₂	1 85	Ciele	—	—	
Mąki pszennej przedniej pud	1	90		Baran	—	—	
Mąki ordynar. żytniej pytlow.	—	92 ¹ / ₂		Wieprz dobry . . .	—	—	
żytniej razowej	—	71 ¹ / ₂		» średni	—	—	
gryczanej pud	—	48		» liche	—	—	
Kaszy jaglanej czwartki	9	84		Masła pud	7	20	
» grycz. zw.	7	62 ¹ / ₂		Słoniny «	4	90	
» drobnej	13	28		Kartofli czetw.	1	35 ¹ / ₂	83
» jęcz. perl.	14	2		Okowity wiadro bez podatku . . .	1	79 ¹ / ₄	
				Garniec	—	58 ¹ / ₂	

Wprowadzono z Cesarstwa bydła rassy stepowej sztuk 821, z opasów w Królestwie sztuka —, z Królestwa bydła rassy krajowej sztuk 92, z pozostałego remanentu zeszłego tygodnia sztuk 5, w ogóle sztuk 918; wieprzy 887, cieląt 279, baranów 1734; z tych zakupiono na miejscową konsumpcję: wołów sztuk 739, wieprzy 600, cielęta i barany wszystkie; na liwerunek wołów sztuk 24; z bydła stepowego wprowadzono do Łowicza sztuk 33, do Plocka —, do Częstochowy sztuk 8, do Piotrkowa 16, do w. Woli —, do Nowogrodzkiej 5, do Mokotowa 5, do Powązek i obozu 8; z bydła rassy swojskiej wprowadzono w różne miejsca Królestwa sztuk 48, na chów do Warszawy i Pragi 12; wprowadzono z powrotem do domu jako nie sprzedane na targu sztuk 25; pozostało remanentem sztuk —.

Chcąc ułatwić potrzebującym nabywanie nasion aklimatyzowanych i dostatecznie wypróbowanych w swęj użyteczności, a te głównie przez odwołanie się do gospodarczych zasobów krajowych, przez następczenie mianowicie możności zbytu tych nasion, które już w naszym kraju są lub mogą być produkowane; mam honor upraszać Szanownych Gospodarzy, posiadających nasiona zbóż, pastewne, ogrodowe lub jakiegokolwiek, do gospodarstwa postępowego i ulepszonego należące, a ze swęj dobroci i użyteczności znane i doświadczone, aby w tym względzie ze mną porozumieć się raczyli. Zebranie tych wiadomości byłoby korzystnym tak dla chcących sprzedać swęj produkt, jak dla mających chęć i potrzebę nabycia i uwolniliby od konieczności sprowadzania z zagranicy nasion, które się w kraju znajdują, zkad możnaby się spodziewać, że ceny dla kupujących znacznieby niżęj wypadły.

A. Rodkiewicz.

Ulica Miodowa, obok Rządu Gubernialnego.

noc schronią się wszyscy niszczyciele w gęstą wełnę, a gospodarz nazajutrz rano z niemi dowolnie postąpić może. Środek ten, zastosowany do małej ilości, doświadczenie stwierdziło.

F. K. obywatel z Augustowskiego.

Środek przeciwko butwieniu siana.

Przy składaniu siana z wozów, należy je przesyypać solą kuchenną, miarko tluczoną, w stosunku funta soli na sześćset lub siedmset funtów siana; tym sposobem nie dopuści się żadnego zbutwienia i nieprzyjemnego smaku w sianach i potrawach, zbiera-